

Riksadvokaten
Postboks 2102 Vika
0125 Oslo

Deres ref: 2019/01332 IWI/ggr

Vår ref:
19/17348

Vår dato: 08.11.2019

Urettmessig strafforfølging etter anmeldelser fra NAV Kontroll for trygdebedrageri og falsk forklaring.

Vi viser til Riksadvokatens brev av 30.oktober i år med vedlagt kopi av deres brev til Politimestrene og Statsadvokatene av samme dato. 28.oktober i år ble Riksadvokaten orientert i en e-post fra Arbeids- og velferdsdirektoratet og NAV Kontroll om en svært alvorlig sak. NAV har i perioden fra 1.juni 2012 lagt til grunn feil lovanvendelse ved vurdering av retten til kontantytelser. Dette har resultert i feil i vedtak om feilutbetaling, og senere feilaktig anmeldelse.

Riksadvokaten ber i den sammenheng om å få en snarlig tilbakemelding om en rekke forhold. Nedenfor har vi redegjort for de ulike forholdene.

Det stilles spørsmål ved kvalitetssikringen av listene med saker med feil oversendt fra NAV Kontroll. Listene ble levert Riksadvokaten 17.10.19, 23.10.19 og 25.10.19, og var basert på et uttrekk av anmeldte saker som omhandlet EØS opphold. Listene kunne ikke garanteres som uttømmende, og det ble sendt en oppdatering 5.november. Riksadvokaten ble orientert om dette i e- post 28.oktober i år og skal få beskjed fortløpende om det finnes flere saker.

Forordning 883/2004 ble inkorporert som norsk lov 22.juni 2012, med ikrafttreden fra 1.juni s.å. NAV har hatt 1.juni 2012 som utgangspunkt for å vurdere hvilke saker som er behandlet etter ny forordning. Blant de oversendte sakene på listene finnes det imidlertid enkelte saker der det anmeldte forholdet var påbegynt før 1.juni 2012.

Riksadvokaten spør om det er riktig forstått, at den avdekkede rettsanvendelsesfeilen kun gjelder saker i perioden etter 1.juni 2012, dvs. den datoen forordning 883/2004 gis virkning fra. NAV er nå i gang med å gjennomgå- og rette opp saker behandlet *etter* 1.juni 2012 som er berørt av feilen. Arbeids- og velferdsdirektoratet sin juridiske vurdering konkluderer med at feil lovanvendelse avgrenses tilbake til 1.juni 2012. Om det finnes aktuelle saker som er beheftet med feil lovanvendelse i forhold til den gamle forordningen *før* 1.juni 2012, er per i dag ikke vurdert. Når det gjelder retten til kontantytelser ved opphold i en annen EØS-stat, er

ARBEIDS- OG VELFERDS DIREKTORATET

Postadresse: Postboks 5 St. Olavs plass // 0130 OSLO

Besøksadresse : Akersgaten 64-68 // 0180 Oslo
Tel: 21 07 00 00

www.nav.no

det forskjeller mellom ny og gammel forordning. Ordlyden i Art. 22 i den gamle forordning 1408/71 gir etter sitt innhold kun rett til kontantytelser i noen situasjoner og på visse vilkår.

Direktoratet bes snarlig klargjøre om det kan behefte tilsvarende feil ved andre sakstyper som omfattes av forordningen av 1.juni 2012.

Riksadvokaten etterspør en rettslig betenkning som underbygger at 1.juni 2012 er avgjørende når det gjelder de omtalte feilene.

Det settes nå i gang et arbeid for å gjennomgå EØS-rettslige konsekvenser utover forordning 883/2004 og identifisere potensielle problemområder for andre ytelses- og velferdsetaten forvalter. Foreløpig er det tenkt at ytre ramme for dette arbeidet vil være omkring to måneder. Vi vil derfor måtte komme tilbake til denne redegjørelsen. Dersom det er aktuelt å få saker vurdert av Riksadvokaten vil vi også komme tilbake til det.

I tillegg settes det ned en bredt sammensatt gruppe jurister og andre eksperter som skal se på stønads- og tjenesteområdene i lys av de forpliktelsene Norge har etter EØS avtalen. Gruppen skal levere en rapport 2.desember. Vi vil oversende rapporten til Riksadvokaten når den foreligger.

Vi kan bekrefte at politidistriktene vil få den bistand de etterspør i forbindelse med arbeidet som igangsettes jf. Riksadvokatens brev til politimestrene og statsadvokatene. Den enkelte politimyndighet bes ta kontakt med kontrollenheten i det aktuelle området for bistand.

Vennlig hilsen

Sigrun Vågeng
Arbeids- og velferdsdirektør

Kjersti Monland
Ytelsesdirektør